

Sanela Klarić, zastupnica Naše stranke
u Zastupničkom domu Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine

Sarajevo, 19.04.2021.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosna i Hercegovine
PARLAMENT FEDERACIJE
SARAJEVO

HXS

Primljeno: 25-04-2022			
Org. jed.	Broj	Priloga	Vrijednost
01	-02-	873	122

Dostaviti:

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNA I HERCEGOVINA
Parlament Federacije BiH – Zastupnički dom
n/r g. Mirsad Zaimović, predsjedatelj

Uputiti:

Vlada Federacije Bosne i Hercegovine
Zakonodavno-pravno povjerenstvo i nadležna povjerenstva

Temeljem članka 179., a u svezi s člankom 163. Poslovnika Zastupničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 69/07, 2/08 i 26/20) zbog razmatranja i usvajanja po skraćenom postupku, podnosim **PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENI I DOPUNI ZAKONA O KONCESIJAMA** („Službene novine FBiH“, br. 40/02 i 61/06)

Obrazloženje prijedloga da se Prijedlog zakona razmatra i donese po skraćenom postupku:

Budući da se radi o Zakonu koji nije složen i opsežan, predlažemo da se Prijedlog Zakona razmatra i donese po skraćenom postupku sukladno članku 172. Poslovnika Zastupničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine.

Sanela Klarić

Zastupnica u Zastupničkom domu Parlamenta Federacije BiH

PRIJEDLOG

ZAKON O IZMJENI I DOPUNI ZAKONA O KONCESIJAMA

Sarajevo, travanj 2022. godine

ZAKON O IZMJENI I DOPUNI ZAKONA O KONCESIJAMA

Članak 1.

U Zakonu o koncesijama („Službene novine FBiH“, br. 40/02, 61/06) u članku 4. stavak (1) dodaje se novi pojam koji glasi:

“Mala hidroelektrana (mHE)“ - hidroenergetski objekt instalirane snage do i uključivo 10 MW.“

Članak 2.

(1) U članku 6. stavak (1) točka 3. se mijenja i glasi: *„3. izgradnju hidroenergetskih objekata;“*

(2) U članku 6. dodaje se novi stavak (2) koji glasi: *„Koncesije za male hidroelektrane do i uključivo 10MW se obustavljaju.“*

(3) U članku 6. dodaje se novi stavak (3) koji glasi: *„Podnositelji zahtjeva za donošenje odluke o dodjeli koncesije za male hidroelektrane do i uključivo 10MW koji su to učinili do stupanja na snagu ovog zakona izuzimaju se od primjene članka 6. točke 3.“.*

(4) Dosadašnji stavak (2) članak 6. postaje stavak (4).

Članak 3.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Službenim novinama Federacije BiH“.

I - USTAVNI TEMELJ

Ustavni temelj za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o koncesijama („Službene novine Federacije BiH“, br. 40/02, 61/06) sadržan je u odredbi članka III.1. točka f), koji je izmijenjen amandmanima VIII, LXXXIX i CVI Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, prema kojoj je u isključivoj nadležnosti Federacije BiH utvrđivanje energetske politike, uključujući raspodjelu između kantona, te osiguranje i održavanje potrebne infrastrukture. Također relevantan je i članak III. 2. točka h) prema kojem su Federalna vlast i kantoni nadležni za korištenje prirodnih bogatstava i članak III.3. stavak (3) prema kojem Federalna vlast ima pravo utvrđivati politiku i donositi zakone koji se tiču svake od ovih nadležnosti. U konačnici tu je i članak IV. A. 20. (1) d) Ustava Federacije BiH, prema kojem je Parlament Federacije Bosne i Hercegovine, uz ostala ovlaštenja predviđena Ustavom, odgovoran za donošenje zakona o obavljanju dužnosti federalne vlasti.

II – RAZLOZI ZA DONOŠENJE

Razlozi za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o koncesijama („Službene novine Federacije BiH“, br. 40/02, 61/06), sadržani su u Zaključku Vlade Federacije Bosne i Hercegovine V broj 1628/2020 od 26.11.2020. godine, u kome je Vlada Federacije Bosne i Hercegovine usvojila Informaciju Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije o Zaključku Zastupničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, broj: 01-13-479,481,01-14-164,166,167/20 od 29.06.2020. godine, u vezi potpune zabrane izgradnje malih hidroelektrana na cijeloj teritoriji Federacije BiH i Prijedlogu Deklaracije o zaštiti rijeka u Federaciji Bosne i Hercegovine. Vlada Federacije BiH je također zadužila i Federalno ministarstvo okoliša i turizma, Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije, Federalno ministarstvo prostornog uređenja, Agenciju za vodno područje Jadranskog mora Mostar, Agenciju za vodno područje rijeke Save Sarajevo i Komisiju za koncesije u Federaciji Bosne i Hercegovine da, u roku od 30 dana, pripreme prijedloge izmjena i dopuna svih propisa iz svojih nadležnosti, sukladno Zaključku Zastupničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, a u svezi zabrane izgradnje malih hidroelektrana, te da iste upute u daljnju proceduru izmjena i dopuna. Dalje se navodi, da je Federalno ministarstvo okoliša i turizma zaduženo da koordinira i prati provođenje prethodno navedene aktivnosti Zaključka, te da o istom, po potrebi obavijesti Vladu Federacije Bosne i Hercegovine. Zaključak Zastupničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, broj: 01-13- 479,481,01-14-164,166,167/20 od 29.06.2020. godine, kojim se potpuno zabranjuje izgradnja malih hidroelektrana na cijelom teritoriju Federacije BiH, zadužena je Vlada Federacije BiH da, u sljedeća tri mjeseca, analizira postojeće zakone kroz koje se tretira izgradnja mHE, te uputi u parlamentarnu proceduru izmjene i dopune zakona kroz koje će zaštititi rijeke i okoliš. S tim u vezi, Komisija za koncesije FBiH pristupila je dopunama Zakona o koncesijama na predloženi način. Tom prilikom konstatirano je da Zakon o koncesijama nema, odnosno nije dao preciznu definiciju pojma male hidroelektrane, te da je taj pojam dala jedino Uredba o podsticanju proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije i učinkovite kogeneracije i određivanju naknada za poticanje („Službene novine Federacije BiH“, broj 48/14), koja u članku 14. daje sljedeću definiciju:

„Članak 14.
(Postrojenja za korištenje OIEiEK)

Postrojenje za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije ili postrojenje za kombiniranu proizvodnju električne i toplotne energije (u daljnjem tekstu: postrojenja OIEiEK), sukladno ovom uredbom, znači elektranu sa jednom ili više proizvodnih jedinica, koja u procesu proizvodnje električne energije kao primarni izvor energije koristi obnovljive izvore energije, odnosno koja u postrojenjima učinkovite kogeneracije kombinirano proizvodi električnu i toplotnu energiju."

dok članak 15. daje sljedeću klasifikaciju postrojenja:

„Članak 15.
(Klasifikacija postrojenja u zavisnosti od instalirane snage)

Postrojenja OIEiEK iz članak 14. ove uredbe u zavisnosti od instalirane snage postrojenja, dijele se na:

- mikro postrojenja: od 2 kW do i uključivo 23 kW,
- mini postrojenja: od 23 kW do i uključujući 150 kW,
- mala postrojenja: od 150 kW do i uključivo 1 MW,
- srednja postrojenja: od 1 MW do i uključivo 10 MW,
- velika postrojenja: preko 10 MW".

Poštujući sve navedeno, a u svrhu poštovanja Zaključka Zastupničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, broj: 01-13-479, 481, 01-14-164, 166, 167/20 od 29.06.2020. godine, smatra se da će se ovim izmjenama i dopunama Zakona o koncesiji, na predloženi način, zabraniti izgradnja malih hidroelektrana instalirane snage do i uključivo 10 MW. Zašto 10 MW? Razlika između hidroelektrana i malih hidroelektrana je u instaliranoj snazi. Granična snaga koja dijeli hidroelektrane na male hidroelektrane razlikuje se od zemlje do zemlje. Neke zemlje poput Portugala, Španjolske, Irske, Grčke i Belgije su prihvatile 10 MW kao gornju granicu instalirane snage za male hidroelektrane. U Italiji je granica 3 MW, u Švedskoj 1.5 MW, u Francuskoj 8 MW, u Indiji 15 MW, u Kini 25 MW. U Europi se sve više prihvaća kapacitet od 10 MW instalirane snage kao gornja granica i to granicu je podržalo Europsko udruženje malih hidroelektrana (ESHA), te Europska komisija. Prema postojećim propisima u Hrvatskoj, mala hidroelektrana, određena je kao postrojenje za iskorištenje energije vodotokova s izlaznom električnom snagom od 10 kW do 10 MW.

III – OBRAZLOŽENJE PREDLOŽENIH PRAVNIH RJEŠENJA

Članak 1. - Izmjena ovog članka je nužna iz razloga što se prema trenutnom zakonodavstvu mala hidroelektrana definira do snage od 1 MW, a zapravo se pod Zaključkom Parlamenta o moratoriju na gradnju mHE podrazumijeva zabrana gradnje mHE do 10 MW. U tom kontekstu će se mijenjati i Uredba o podsticanju proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije i učinkovite kogeneracije i određivanju naknada za podsticaj ("Službene novine

Federacije BiH", broj 48/14). Nadalje, trenutno je u prvom čitanju od strane oba doma Parlamenta FBiH usvojen Prijedlog Zakona o dopunama Zakona o električnoj energiji FBiH, gdje u članku 1. stavku (1) glasi sljedeće: „Mala hidroelektrana (mHE) je hidroenergetski objekt instalirane snage do i uključivo 10 MW“. S obzirom da je velika vjerojatnost da će se Prijedlog Zakona o dopunama Zakona o električnoj energiji FBiH usvojiti do polovine tekuće godine, za cca 3 mjeseca, bitno je već vršiti harmonizaciju teksta ovog Zakona u cilju ekonomičnosti postupka usvajanja u Parlamentu FBiH, a sve sukladno Zaključku Zastupničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, broj: 01-13-479,481,01-14-164,166,167/20 od 29.06.2020. godine, u vezi potpune zabrane izgradnje malih hidroelektrana na cijelom teritoriju Federacije BiH.

Članak 2. - Za adekvatnu implementaciju Zaključka Parlamenta FBiH o moratoriju na gradnju mHE na području Federacije, neophodno je sve hidroelektrane do 10 MW prenijeti u nadležnost Federacije kako bi se izbjegla dugotrajna procedura izmjena kantonalnih zakona o koncesijama, a sve zbog žurnosti implementacije Zaključka. Također, istim člankom se predviđa obustava bilo kakvog odlučivanja o dodjeli koncesija za mHE do 10 MW na području Federacije, čime se u potpunosti implementira predmetni Zaključak. Ustavni temelj za donošenje Zakona o dopunama Zakona o koncesijama („Službene novine Federacije BiH“, br. 40/02, 61/06) sadržan je u odredbi članka III.1. točka f), koji je izmijenjen amandmanima VIII, LXXXIX i CVI Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, prema kojoj je u isključivoj nadležnosti Federacije BiH utvrđivanje energetske politike, uključujući raspodjelu između kantona, te osiguranje i održavanje potrebne infrastrukture. Također relevantan je i članak III. 2. točka h) prema kojem su Federalna vlast i kantoni nadležni za korištenje prirodnih bogatstava i članak III.3. stavak (3) prema kojem Federalna vlast ima pravo utvrditi politiku i donositi zakone koji se tiču svake od ovih nadležnosti. U konačnici tu je i članak IV. A. 20. (1) d) Ustava Federacije BiH, prema kojem je Parlament Federacije Bosne i Hercegovine, uz ostale ovlasti predviđena Ustavom, odgovoran za donošenje zakona o obavljanju dužnosti federalne vlasti.

Članak 3. – Definira se vrijeme stupanja na snagu ovog Zakona.

IV – FINACIJSKA SREDSTVA

Za provođenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o koncesijama nije potrebno izdvojiti posebna sredstva u Proračunu Federacije Bosne i Hercegovine.

Zakon o koncesijama („Službene novine FBiH“, br. 40/02, 61/06)

Odredbe postojećeg zakona koje se dopunjuju ili mijenjaju

Članak 4.
(Definicije)

Pojmovi koji se koriste u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

"Koncesor" - sva nadležna ministarstva ili organi vlasti Federacije koje odredi Vlada Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vlada Federacije) da dodjeljuju koncesiju.

"Koncesija" - pravo obavljanja gospodarskih djelatnosti korištenjem prirodnih bogatstava, dobara u općoj upotrebi i obavljanja djelatnosti od općeg interesa određenih ovim zakonom.

"Koncesionar" - pravna osoba osnovano sukladno posebnim zakonima Federacije u vlasništvu domaće i/ili strane pravne osobe kome se dodjeljuje koncesija i koje izvršava ugovor o koncesiji sukladno ovom zakonu.

Članak 6.

Vlada Federacije odlučuje o dodjeli koncesije za:

1. izgradnju/dogradnju i korištenje ili korištenje:
 - autoputeva i magistralnih puteva i pripadajućih infrastrukturnih objekata,
 - željezničkih pruga,
 - plovnih kanala,
 - luka,
 - aerodroma;
2. korištenje vodotoka i drugih voda na prostoru ili od interesa za dva ili više kantona;
3. izgradnju hidroenergetskih objekata snage više od 5 MW;
4. izgradnju i korištenje hidroakumulacija na prostoru ili od interesa za dva ili više kantona;
5. izgradnju, korištenje i upravljanje cjevovodima za transport nafte i gasa i uskladištenje u cjevovodima i terminalima;
6. igre na sreću;
7. korištenje šuma i šumskog zemljišta;
8. putnički i teretni željeznički promet i
9. prostore i objekte prirodnog i graditeljskog naslijeđa.

Dodjela koncesije za predmete koji nisu sadržani u Zakonu o koncesijama Bosne i Hercegovine i stavku 1. ovog članka uredit će se kantonalnim zakonom.

S poštovanjem,

Sanela Klarić